

**УНИВЕРСИТЕТ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ – ГР. БУРГАС
ФАКУЛТЕТ ПО ОБЩЕСТВЕНИ НАУКИ**

Утвърждавам:

Ректор:.....

доц. д-р М. Миткова

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

на специалност:	СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА
образователно-квалификационна степен:	Магистър
професионално направление:	1.2. Педагогика
област на висше образование:	Педагогически науки
професионална квалификация:	МАГИСТЪР – ПЕДАГОГ
магистърска програма	СОЦИАЛНО-ПЕДАГОГИЧЕСКО КОНСУЛТИРАНЕ (след ОКС „Бакалавър“, специалност „Социална педагогика“)

Бургас

2017

Настоящата квалификационна характеристика е неразделна част от учебния план на магистърска програма „Социално-педагогическо консултиране“ и определя професионалната квалификация на специалиста с висше образование, придобил образователно-квалификационна степен „Магистър“ в област „Педагогически науки“, професионално направление 1.2. Педагогика.

За обучение за придобиване на ОКС „Магистър“ по специалност „Социална педагогика“, магистърска програма „Социално-педагогическо консултиране“ се приемат лица, които са завършили висше образование ОКС „Бакалавър“ от професионално направление 1.2. Педагогика, специалност „Социална педагогика“.

Приемът е в съответствие със ЗВО, с Правилника за устройството и дейността на Университета и с Правилника за учебната работа, и се осъществява на базата на оценката от държавен изпит или защитена дипломна работа от вече придобитата ОКС.

Квалификационната характеристика на магистъра по социална педагогика, придобил магистърска степен във Факултет по обществени науки при Университет „Проф. д-р А. Златаров“, гр. Бургас, както и учебният план, който осигурява неговата подготовка, са съобразени със:

- *Закона за предучилищно и училищно образование, Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.;*
- *Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (Обн., ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г.);*
- *Закона за висше образование (ДВ, бр.112/ 27.12.1995 г., изм. и доп., бр. 98 от 09.12.2016 г., в сила от 01.01.2017 г.);*
- *Наредбата за държавните образователни изисквания за придобиване на висше образование за образователно-квалификационна степен „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ, бр.76, 06.08.2002 г.);*
- *Правилника за устройство и дейността на Университет „Проф. д-р А. Златаров“ – Бургас*
- *Правилника за учебната дейност на Университета.*

I. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ

Обучението в магистърската програма по социално-педагогическо консултиране има за цел да подготви специалисти, които осъществяват социално-педагогическата дейност, консултиране и посредничество при проблеми, свързани с дезадаптацията на личността, за осъществяване на ефективна превантивна и консултативна дейност, ориентирана към насърчаване и подпомагане психосоциалното развитие на личността, както и към стимулиране изграждането и поддържането на позитивни взаимоотношения в социалната група и общността. Да подготви високо квалифицирани професионалисти, които могат да работят самостоятелно и в екип в сферата на социално-педагогическото консултиране, компетентни в областта на изследването и диагностиката, които уважават разнообразието и имат интеркултурна компетентност, приемат и се ръководят от етическите и професионални стандарти в областта на социално-педагогическото консултиране и служат като еталон за подражание на хората, които обслужват.

Поставената **цел** е в пълно съответствие с **мисията** на Университета за подготовка на специалисти с висше образование и отговаря на **функцията** на Факултета по обществени науки за подготовка на специалисти в областта на педагогическите науки.

За реализирането на поставената цел е необходимо успешното решаване на следните основни задачи:

- Усвояване на знания и умения в специализираните дисциплини в учебния план;
- Изграждане на подход и стил в самостоятелната работа по поддържане и повишаване на квалификацията в областта на определени педагогически направления; умение за защита на идея или проект, при което да се уважава опонента като специалист и личност.

II. ОБРАЗОВАТЕЛНО СЪДЪРЖАНИЕ

Обучението по програмата е организирано в лекционни курсове, семинарни и практически упражнения. Програмата съчетава теоретични знания с професионална практика в реални условия.

Задължителните учебни дисциплини надграждат знанията на студентите, придобити в ОКС „Бакалавър“. Включени са два избираеми списъка със специализиращи дисциплини, както и един списък с факултативни дисциплини, които дават възможност да се добавят допълнителни общоразвиващи компетенции към профила на специалиста.

Целта на задължителните дисциплини е да се формират и надградят знания по отношение на теорията и методиката на социално-педагогическото консултиране, социално-педагогическо консултиране на лица от социално-уязвими групи, семейно консултиране при деца с проблеми, консултиране с цел превантивна и корекционна педагогическа дейност.

Избираемите учебни дисциплини осигуряват разширяване и надграждане на общотеоретичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират компетентностите, придобити по задължителните учебни предмети.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от специфични научни области в съответствие с интересите на студентите.

Целите на обучението в магистърската програма се постигат с прилагането на актуални методи, форми и средства.

- Методи на обучение:
  - Лекция;
  - Дискусия;
  - Дебат;
  - Работа с информационни източници – специализирана литература, електронни ресурси, интернет-източници;
  - Работа по проект и изследователска задача;
  - Демонстрация;
  - Симулация;
  - Ролеви игри.
- Форми на обучение:
  - Работа в малка група.
  - Самостоятелна работа;
  - Семинар;
  - Тренинг;

- Средства на обучение (образователни ресурси):
  - Мултимедийни ресурси и съвременни технологични средства;
  - Учебни филми.

III. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КОМПЕТЕНЦИИ

Проверката и оценката се осъществява съобразно изискванията на учебния план и включва текущ и/или заключителен семестриален контрол. Формите на контрол, избрани от преподавателя, са отразени в съответната учебна програма. Оценка е по шестобалната система с присъждане на кредити. Кредити се присъждат след успешно издържан изпит (над Среден 3.00)

Текущият контрол включва следните методи:

- Тест;
- Изследване и защита на теза (курсов проект);
- Беседа;
- Реферирание на научни текстове и др.

Заклучителният контрол представлява полагане на изпит или текуща оценка.

Квалификационен стандарт – компетенции на придобилите образователно-квалификационна степен „Магистър”

*1: **Общо-педагогически компетенции***

Знания за:

- знания за теориите за възрастовото развитие;
- знания за влиянието на социалната ситуация върху поведенческите модели;
- знания за основните теории и техники, свързани с различните подходи на консултативна дейност;
- знания за целите, етапите и същността на консултирането.

Умения за:

- Умения за разпознаване на факторите, действащи в образователна среда и за работа с тях.
- Умения за съставяне на консултативен план и прогноза на консултирането;
- Умения за определяне проблемите на личността, отключващите стресогенни фактори, критичните области в индивидуалното развитие;
- Умения за съставяне на психологическа характеристика на клиентите и реализиране на професионално и кариерно интервю;
- Умения за прилагане на психодиагностични методики и анализ на резултатите.
- Умения за търсене и обработка на информация;
- Умения за работа със специфични контингенти ученици в зависимост от тяхната училищна ситуация, професионалната им ориентация и реализация;

Нагласи:

- Да разкрива и оценява тенденциите и дефицитите на социално-педагогическите институции, проблемите в развитието на социалните обекти и субекти и социалните процеси като цяло.
- Необходимостта от непрекъсната актуализация на компетентностите в областта на социално-педагогическото консултиране.

2: Професионални компетенции

Знания за:

- Спецификата на педагогическо консултиране сред подрастващите, учителите, родителите, възрастните в рамките на локалната среда;
- Различните видове консултиране, произтичащи от тежестта на проблемите на клиента;
- Поддържане на професионални взаимоотношения, изградени на основа на общи интереси за работа в екип.
- Етичните норми и ценности в консултирането.
- Нормативните изисквания в сферата на консултирането.

Умения за:

- Осъществяване на професионална педагогическа дейност в институции в държавния, публичния, частния и неправителствения сектор;
- Осъществяване на профилактика, активно взаимодействие, посредничество и подпомагане на клиенти (индивиди, семейства, групи и общности от населението с особени потребности);
- Провеждане на аналитико-диагностични, прогностични, социално-профилактични, корекционни, организационни и други дейности в областта на образованието;
- Провеждане на анкети, подготвяне на доклади, представяне на комплексни оценки, работа с документи;

Нагласи относно:

- Интегриране на теоретичните знания с практическия опит, като гаранция за ефективна помощ.
- Усъвършенстване на организацията на собствената си дейност и условия на труд, за разширяване на възможностите за обмен на опит в рамките на професията и професионалната рефлексия;
- Осигуряване спазването на професионалните и етични стандарти в педагогическото консултиране.
- Изграждане на умения за по-нататъшно самоусъвършенстване.
- Критичната оценка на социални субекти и обекти, констатиране и вземане на решения.

IV. РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите успешно обучението по специалността „Социална педагогика“ с образователно-квалификационна степен „Магистър“, придобиват професионална квалификация „Магистър – педагог“. Те са подготвени да оказват педагогическа, експертна, консултантска и организационна помощ на деца, младежи, възрастни и стари

хора със социално-педагогически проблеми и да извършват възпитателна и организационна дейност в училищна и извънучилищна среда.

Магистърът по социална педагогика има възможности за професионална реализация на следните институционални полета **в държавния сектор**:

- **В образователната сфера (основно в системата на Министерството на образованието и науката) като:**
  - педагогически съветник в детска градина, училище или в център за подкрепа за личностно развитие;
  - консултант и експерт за възпитателни и обучителни дейности в социално-педагогически центрове, комплекси и кабинети;
  - консултант за възрастни хора и хора с увреждания в специализирани и други институции;
  - експерт към регионалните инспекторати по образование по въпросите, свързани със специфични образователни потребности и поведенчески отклонения на децата;
  - експерт в общински отдел „Образование“;
  - аналитичен специалист в образованието като изследовател в областта на социалната педагогика;
  - консултант и експерт в социално-педагогически центрове и кабинети, в социално-терапевтични институции, в центрове за социални грижи, в домове за възрастни хора, за лица в неравностойно социално положение;
  - консултант и организатор (аниматор) на социокултурни дейности в различни възрастови, етнически и професионални общности, в неправителствени и благотворителни организации и в системата на непрекъснатото образование.
- **В системата на Министерство на вътрешните работи:**
  - Инспектор (педагог) в детски педагогически стаи;
  - социален педагог в домове за временно настаняване на малолетни и непълнолетни;
  - социален педагог към комисии и центрове за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, в пробационни служби за младежи с девиантно и деликвентно поведение;
  - обществен възпитател.
- **В системата на Министерство на правосъдието:**
  - възпитател и социален педагог в пенитенциарни институции;
  - възпитател и социален педагог в поправителни домове и пробационни центрове.
- **В системата на Министерство на труда и социалната политика като:**
  - експерт в общинските комисии за закрила на детето, в отделите за закрила на детето към общинските дирекции „Социално подпомагане“;
  - експерт по професионално ориентиране, квалификация и преквалификация;
  - специалисти в Бюрата по труда и в „Младежко информационно бюро по труда“ като експерт по трудовото посредничество, програмите и мерките по заетостта и др.;
  - възпитател и социален педагог в помощни училища и помощни училища-интернати;
  - възпитател и социален педагог в оздравителни и санаториални училища с лечебна, рехабилитационна и учебна дейност;

- възпитател и социален педагог в логопедични училища, в училища за зрителни нарушения на деца и за деца с нарушен слух;
- в домове за деца и лица със сетивни нарушения като възпитател и социален педагог;
- в домове за деца и лица с физически нарушения и с лека, умерена и дълбока умствена изостаналост като възпитател и социален педагог;
- в социални учебно-професионални заведения като възпитател и социален педагог;
- в домове за стари хора, в дневните и сезонните домове за стари хора като социален педагог;
- в центровете за домашен социален патронаж;
- в домовете за лица с психически разстройства;
- към различни социални комплекси и разпределителни домове
- във фамилни центрове за отглеждане на деца.
- **В системата на Министерството на здравеопазването:**
- в отдел „Профилактика и промоция на здравето“ към ХЕИ като социален педагог;
- в клиники по наркомании и центрове за лечение на други зависимости;
- в домовете за медико-социални грижи за деца към дневни центрове за медико-социални грижи за деца;
- към центрове за социална и здравна рехабилитация;
- **В системата на Министерството на отбраната:**
- към различни професионално-адаптационни центрове за освободените от кадрова военна служба, както и за регулиране на взаимоотношенията във формирования от такъв тип.
- **В системата на Министерството на младежта и спорта:**
- към спортни центрове и школи за организиране на свободното време на децата.

Освен в държавния сектор социалният педагог може да се реализира и в сферата на **нестопанските организации и инициативи:**

- към различни неправителствени организации, фондове и фондации, занимаващи се с подпомагане на деца и лица в риск и в неравностойно социално положение;
- в SOS „Детски селища“;
- в приюти за безнадзорни деца и възрастни;
- във временни центрове и домове за безпризорни деца и лица;
- като консултант по социално-педагогически проблеми на частна практика.

Длъжности:

По Националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които социалните педагози могат да заемат, са от:

Клас 2 – Аналитични специалисти:

- единична група 2359 – Други преподаватели (възпитател, педагог, педагогически съветник, младши възпитател, старши възпитател, главен възпитател, възпитател методик);
- единична група 2446 – Специалисти по социални дейности (специалист социален случай, специалист социален случай /деца/, специалист социален

случай /семейство/, специалист, социално подпомагане и ориентиране /за лица, намиращи се в затвора/);

Клас 3 – Техници и други приложни специалисти:

- единична група 3340 – Други, приравнени на преподаватели (ръководител извънкласни дейности, помощник-възпитател, помощник на учителя, младши възпитател, възпитател, старши възпитател).

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА МАГИСТЪРСКА СТЕПЕН

Магистърска степен се придобива след обучение в два семестъра (60 кредита) в редовна форма на обучение. Учебната година е от два семестъра и 30 учебни седмици. Продължителността на академичния час е 45 минути.

Формата на дипломиране за специалността е държавен изпит или защита на дипломна работа.

Изпитът/защитата се провежда от избрана от Факултетния съвет изпитна комисия. Съставът на всяка изпитна комисия се определя със заповед на Ректора на Университета и включва най-малко 3 хабилитирани лица по съответното направление, което е в съответствие с изискванията на ЗВО.

VI. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Завършилите магистърска степен педагози могат да продължат образованието си в:

- Образователно-квалификационна степен „Магистър“ и образователна и научна степен „Доктор“;
- В различни форми на квалификация и продължаващо обучение.

Настоящата квалификационна характеристика е приета на заседание на ФС на ФОН, Протокол .....5...../11.05.2017 и е утвърдена на заседание на Академичен съвет, протокол .....33...../18.05.2017